

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939
του Συμβουλίου, της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την Εφαρμογή Ενισχυμένης
Συνεργασίας για τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (Τροποποιητικός) Νόμος
του 2024»**

Παρόντες:

Νίκος Τορναρίτης, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Φωτεινή Τσιρίδου

Πανίκος Λεωνίδου

Νίκος Γεωργίου

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 6 και 20 Μαρτίου και στις 10 Απριλίου 2024. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, της Αρχιπρωτοκολλητού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Μονάδας Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης και Μονάδας Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΟΚΑΣ), η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Άριστος Δαμιανού, Σωτήρης Ιωάννου και Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την Εφαρμογή Ενισχυμένης Συνεργασίας για τη Σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη άσκηση στη Δημοκρατία των αρμοδιοτήτων

της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας» (εφεξής «ευρωπαϊκός Κανονισμός»).

Ειδικότερα, το υπό εξέταση νομοσχέδιο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Θέσπιση υποχρέωσης των εκάστοτε αρμόδιων αρχών της Δημοκρατίας, περιλαμβανομένων του Αρχηγού της Αστυνομίας, του Εφόρου Φορολογίας, του διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών και της ΜΟΚΑΣ, για παροχή συνδρομής και στήριξης στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5(6) του ευρωπαϊκού Κανονισμού.
2. Παροχή εξουσίας στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να κινεί, να διεξάγει, να επιλαμβάνεται και να συνεχίζει ή να διακόπτει οποιαδήποτε διαδικασία ή να διατάσσει δίωξη εναντίον οποιουδήποτε προσώπου στη Δημοκρατία.
3. Ορισμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ως αρμόδιας αρχής για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 105 του ευρωπαϊκού Κανονισμού:
  - α. για την εκτέλεση των ευρωπαϊκών εντολών έρευνας σύμφωνα με το άρθρο 3(2) του περί της Ευρωπαϊκής Εντολής Έρευνας σε Ποινικές Υποθέσεις Νόμου·
  - β. για σκοπούς έκδοσης διαταγμάτων δέσμευσης και επιβάρυνσης σύμφωνα με τα άρθρα 14(5) και 15(3) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου·
  - γ. για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του περί Κοινών Ομάδων Έρευνας Νόμου· και
  - δ. για σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 7(2) και 24(1) του περί Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης και των Διαδικασιών Παράδοσης Εκζητουμένων Μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νόμου.

4. Ορισμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ως αρμόδιας αρχής για υποθέσεις οι οποίες εμπíπτουν στην αρμοδιότητά της και οι οποίες εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του νομοσχεδίου στην επιτροπή ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι σκοπός του υπό αναφορά ευρωπαϊκού Κανονισμού είναι η θέσπιση μηχανισμού, ήτοι της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης από αξιόποινες πράξεις οι οποίες προκαλούν σημαντικές οικονομικές ζημιές κάθε έτος. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μέσω του Ευρωπαϊκού Εντεταλμένου Εισαγγελέα είναι αρμόδια στη Δημοκρατία για την έρευνα, τη δίωξη και την παραπομπή ενώπιον της δικαιοσύνης των προσώπων τα οποία διαπράττουν αξιόποινες πράξεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως αναφέρει και σε σημείωμά της ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2024, επισήμανε ότι οι κανόνες του υπό αναφορά ευρωπαϊκού Κανονισμού σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να ερμηνεύονται δυνάμει των διατάξεων της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου». Συναφώς, πρότεινε στην επιτροπή την προσθήκη σχετικής πρόνοιας στο υπό εξέταση νομοσχέδιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι η δυνάμει των προνοιών του νομοσχεδίου συλλογή και επεξεργασία

δεδομένων στη Δημοκρατία διενεργείται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από Αρμόδιες Αρχές για τους Σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμου, δυνάμει του οποίου ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη η προαναφερόμενη Οδηγία.

Η προϊσταμένη της ΜΟΚΑΣ εισηγήθηκε στην επιτροπή την τροποποίηση των προνοιών του νομοσχεδίου οι οποίες αφορούν στην εφαρμογή του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται νομική σαφήνεια ως προς τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για σκοπούς εφαρμογής του εν λόγω νόμου.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως επανεξέτασε το νομοσχέδιο στη βάση των πιο πάνω παρατηρήσεων και υπέβαλε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο στις 15 Μαρτίου 2024, με το οποίο τροποποιούνται πρόνοιες αυτού με σκοπό να διευκρινίζονται οι αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για σκοπούς εφαρμογής του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου.

Σε μεταγενέστερη συνεδρία η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα επισήμανε στην επιτροπή ότι δεν περιλήφθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο του υπό εξέταση νομοσχεδίου οι παρατηρήσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο σημείωμά της, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2024.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, τοποθετούμενη επί της πιο πάνω παρατήρησης της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ανέφερε ότι δεν κρίθηκε αναγκαία η προσθήκη πρόνοιας ως προς την εφαρμογή του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων

Προσωπικού Χαρακτήρα από Αρμόδιες Αρχές για τους Σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμου, καθώς η εφαρμογή του διασφαλίζεται μέσα από τις πρόνοιες του ίδιου του ευρωπαϊκού Κανονισμού, επισημαίνοντας ωστόσο ότι δεν φέρει ένσταση ως προς την εν λόγω προσθήκη.

Περαιτέρω, τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν διευκρινίσεις από το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο αναφορικά με την εξουσία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να κινεί, να διεξάγει, να επιλαμβάνεται και να συνεχίζει ή να διακόπτει οποιαδήποτε διαδικασία ή να διατάσσει δίωξη εναντίον οποιουδήποτε προσώπου στη Δημοκρατία και τον χειρισμό ενδεχόμενης διαφωνίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ως προς αυτό, εκφράζοντας παράλληλα επιφυλάξεις ως προς το εν λόγω ζήτημα.

Όσον αφορά στο ενδεχόμενο ύπαρξης διαφωνίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25(6) του ευρωπαϊκού Κανονισμού, αρμόδιες να αποφασίσουν σχετικά με την ανάθεση αρμοδιοτήτων για τη δίωξη σε εθνικό επίπεδο είναι οι εθνικές αρμόδιες αρχές.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού υιοθέτησε το αναθεωρημένο κείμενο του υπό εξέταση νομοσχεδίου, προέβη σε περαιτέρω τροποποίησή του, ώστε να διασφαλίζεται ότι η δυνάμει των προνοιών του συλλογή και επεξεργασία δεδομένων στη Δημοκρατία διενεργείται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από Αρμόδιες Αρχές για τους Σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμου, ως η εισήγηση της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου, ως αυτό διαμορφώθηκε σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

22 Απριλίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.01.065.051-2024

ΚΣ/ΑΦ/ΑΟΛ/ΧΧ/ΓΜ